

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**Į S A K Y M A S
DĖL ŪKINĖS PASKIRTIES GYVŪNŲ GEROVĖS REIKALAVIMŲ PATVIRTINIMO**

2002 m. gegužės 16 d. Nr. 223
Vilnius

Siekdamas įgyvendinti Europos Sąjungos Tarybos direktyvos 98/58/EEB reikalavimus, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymu (Žin., 1992, Nr. [2-15](#)):

1. T v i r t i n u pridedamus Ūkinės paskirties gyvūnų gerovės reikalavimus.
2. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Gyvūnų sveikatingumo skyriui.

DIREKTORIUS

KAZIMIERAS LUKAUSKAS

PATVIRTINTA

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d.
įsakymu Nr. 223

ŪKINĖS PASKIRTIES GYVŪNŲ GEROVĖS REIKALAVIMAI

Ūkinės paskirties gyvūnų gerovės reikalavimai (toliau – Reikalavimai) paruošti vadovaujantis Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymu (Žin., 1992, Nr. [2-15](#)) ir įgyvendina Europos Sąjungos Tarybos direktyvą 98/58/EB.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Reikalavimai nustato minimalius ūkinės paskirties gyvūnų gerovės reikalavimus.
2. Reikalavimai netaikomi:
 - 2.1. gyvūnams, gyvenantiems laisvėje;
 - 2.2. gyvūnams, skirtiems naudoti varžybose, pasirodymams, kultūros ar sporto renginiams ar kitai veiklai;
 - 2.3. eksperimentiniams ar laboratoriniams gyvūnams;
 - 2.4. bestuburiams gyvūnams.
3. Vartojamos sąvokos:

Ūkinės paskirties gyvūnas (toliau – gyvūnas) – bet kuris gyvūnas (įskaitant žuvis, roplius ar varliagyvius), auginamas arba laikomas maisto, vilnos, odos ar kailių gavybai arba kitais ūkininkavimo tikslais.

Savininkas arba laikytojas – bet kuris fizinis ar juridinis asmuo arba asmenys, nuolat arba laikinai atsakingi už gyvūnus arba juos prižiūrintys.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT) – Lietuvos Respublikos kompetentinga institucija.

4. VMVT užtikrina, kad:
 - 4.1. savininkai arba laikytojai imtųsi visų tinkamų priemonių gyvūnų gerovei užtikrinti, kad gyvūnams nebūtų be reikalo sukeliamas skausmas, kančia arba jie žalojami;
 - 4.2. gyvūnų (išskyrus žuvis, roplius ir varliagyvius) auginimo arba laikymo sąlygos, atsižvelgiant į jų rūšį, išsivystymą, adaptaciją, prijaukinimą, fiziologines ir etologines reikmes, atitiktų 9–29 punktuose nustatytus reikalavimus.
5. VMVT tikrina, kaip laikomasi Reikalavimų, ir teikia ataskaitas ES Komisijai.
6. ES Komisijos veterinarijos ekspertai, bendradarbiaudami su VMVT, gali patikrinti, kaip laikomasi Reikalavimų nuostatų Lietuvos Respublikoje.
7. VMVT ES Komisijos veterinarijos ekspertams teikia visokeriopą pagalbą, kurios jiems gali reikėti atliekant savo užduotis. ES Komisijos veterinarijos ekspertai, prieš parengiant ir išplatinant galutinę ataskaitą, patikrinimų rezultatus aptaria su VMVT.
8. VMVT atsižvelgia į patikrinimo rezultatus ir imasi visų priemonių trūkumams šalinti.

II. MINIMALŪS GYVŪNŲ GEROVĖS REIKALAVIMAI

9. Gyvūnus turi prižiūrėti pakankamas darbuotojų skaičius, kurie turi tam tinkamų sugebėjimų, žinių ir profesinių įgūdžių.
10. Gyvūnai turi būti apžiūrėti ne rečiau kaip vieną kartą per dieną.
11. Kad gyvūnus bet kuriuo metu būtų galima kruopščiai apžiūrėti, turi būti tinkamas apšvietimas.
12. Gyvūnais, kurie atrodo nesveiki ar sužeisti, turi būti nedelsiant pasirūpinta ir, jeigu gyvūno būklė nepagerėja, turi būti kuo greičiau kreipiamasi į veterinarijos gydytoją. Prireikus

nesveiki ar sužeisti gyvūnai atskiriami ir patalpinami atskiroje patalpoje, kurioje yra, jei reikia, sausi patogūs pakratai.

13. Gyvūnų savininkas ar laikytojas turi registruoti visus gyvūnams suteikto gydymo atvejus ir kiekvienos apžiūros metu rastų nugaivusių gyvūnų skaičių.

14. Registravimo įrašai saugomi trejus metus ir turi būti pateikiami VMVT paprašius.

15. Gyvūno judėjimo laisvė, atsižvelgiant į jo rūšį, neturi būti varžoma; gyvūnas neturi būti be reikalo kankinamas ar žalojamas.

Jei gyvūnas yra pririštas arba laikomas atskirtas, jam turi būti suteikta vieta, atitinkanti jo fiziologines ir etologines reikmes.

16. Gyvūno laikymo vietos statybai naudojamos medžiagos, ypač aptvarų įrengimui naudojamos medžiagos ir įranga, prie kurių gyvūnai gali prisiliesti, neturi būti kenksmingos gyvūnams ir turi būti pritaikytos taip, kad jas būtų galima valyti ir dezinfekuoti.

17. Gyvūnų laikymo vieta ir įtaisai jiems atitverti turi būti įrengti ir prižiūrimi taip, kad nebūtų aštrių kampų, galinčių sužeisti gyvūnus.

18. Oro apykaita, dulkėtumas, temperatūra, santykinė oro drėgmė ir dujų koncentracija turi atitikti normas, kurios nėra kenksmingos gyvūnams.

19. Pastatuose gyvūnai neturi būti laikomi nuolatinėje tamsoje arba vien dirbtinėje šviesoje be atitinkamos poilsio pertraukos. Jei gyvūnų fiziologinėms ir etologinėms reikmėms tenkinti nepakanka esamos natūralios šviesos, turi būti įrengiamas dirbtinis apšvietimas.

20. Ne pastatuose laikomi gyvūnai, kur reikia ir galima, turi būti apsaugoti nuo jų sveikatai kenkiančių nepalankių oro sąlygų, plėšrūnų ir pavojų.

21. Visa gyvūnų sveikatai ir gerovei svarbi automatinė ar mechaninė įranga turi būti bent kartą per dieną tikrinama. Surasti gedimai turi būti nedelsiant pašalinti arba, jei to padaryti negalima, turi būti imamasi priemonių apsaugoti gyvūnų sveikatą ir gerovę.

Jei gyvūnų sveikata ir gerovė priklauso nuo dirbtinio ventiliavimo sistemos, turi būti įrengta atsarginė ventiliavimo sistema, kad būtų išsaugota gyvūnų sveikata ir gerovė dirbtinai ventiliavimo sistemai sugedus; turi būti įrengta apie gedimus įspėjanti signalizacijos sistema. Signalizacijos sistema turi būti reguliariai tikrinama.

22. Gyvūnai turi būti šeriami jų amžių ir rūšį atitinkančiais pašarais bei gauti pakankamai vandens; pašarų ir vandens kiekis turi patenkinti gyvūnų mitybos reikmes.

23. Visi gyvūnai turi gauti pašaro jų fiziologines reikmes atitinkančiais laiko tarpais.

24. Šėrimo ir girdymo įranga turi būti suprojektuota, sukonstruota ir įrengta taip, kad būtų kiek galima sumažinta pašaro ir vandens užteršimo bei kenksmingos gyvūnų tarpusavio konkurencijos galimybė.

25. Jokia kita medžiaga, išskyrus tas, kurios yra duodamos gydymo ar profilaktikos tikslais, neturi būti skiriama gyvūnui, jeigu moksliniais tyrimais nėra įrodyta, kad tos medžiagos poveikis nėra žalingas gyvūno sveikatai.

26. Audiniai ar kūno dalys gyvūnams (mutiliacija), esant reikalui, gali būti šalinami pagal VMVT nustatytus reikalavimus.

27. Natūralus ar dirbtinis veisimas arba veisimo procedūros, dėl kurių bet kuris iš gyvūnų yra kankinamas ar sužeidžiamas arba gali būti kankinamas ar sužeidžiamas, neturi būti taikomi.

Esant būtinybei, VMVT gali leisti atlikti tam tikras procedūras, kurios gali būti minimalaus ar momentinio kentėjimo ar sužeidimo priežastis arba dėl kurių gyvūnai būtų sužeisti.

28. Laikant gyvūnus turi būti atsižvelgta į jų amžių, veislę, lytį ir gaunamos produkcijos rūšį.